

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání a inovace
pro konkurenceschopnost

Zpravodaj TP IŽI 02/19

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY INTEROPERABILITA ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURY

Technologická platforma
Interoperabilita železniční infrastruktury

Výrobní a stavební společnosti

Státní organizace

Výzkumná a projektová centra

Vzdělávací instituce

Závěrečná porada Projektového týmu stanovila věcné a organizační ukončení projektu I-ŽELEZNICE

Dne 11. 2. 2019 se konala závěrečná porada „užšího“ projektového týmu projektu TP v OP PIK – „Interoperabilita – inovační proces konkurenceschopnosti udržitelného železničního systému“ podle následujícího programu:

- 1) Zahájení a projednání usnesení ze závěrečné Hodnotící konference projektu I-ŽELEZNICE (viz Zápis zaslaný dne 5. 2. 2019) – vedoucí PT prof. Jíra;
- 2) Osnova a obsah 3. (závěrečné) Zprávy o činnosti TP v projektu I-ŽELEZNICE - Ing. Dohnal, Ing. Malina, Ing. Grim a Ing. Vašátko;
- 3) Zásady návrhu plánu "Udržitelnosti projektu I-ŽELEZNICE do roku 2024" – členové PT;
- 4) Projednání "Interní dispozice" k workshopu TP k závěrům "Mezinárodní vědecké diskuze" a "Setkání děkanů" – Ing. Malina, Ing. Grim;
- 5) Administrativní a finanční úkoly ukončení projektu I-ŽELEZNICE – Ing. Šik, Z. Ziková, V. Holoubková, Mgr. Křepelková;
- 6) Informace o plánované výzvě OP PIK Technologické platformy III a názory na přípravu žádosti v měsíci květnu 2019 – Ing. Dohnal, členové PT;
- 7) Různé;
- 8) Závěr porady – prof. Jíra.

Cílem porady bylo projednání a stanovení potřebných úkolů ke zdárnému ukončení projektu v oblasti Závěrečných zpráv, hospodaření a administrativy tak, aby byla zajištěna v současné organizační struktuře „udržitelnost projektu“ a byly vytvořeny předpoklady účasti TP v dalších výzvách dotačních programů.

Projekt I-ŽELEZNICE, končící 26. 2. 2019, vykázal realizaci všech plánovaných „měřitelných výstupů“ (celkem 130) a prokázal širokou odbornou připravenost našich členů formulovat významné postavení a úlohu odvětví železniční dopravy (průmyslu a stavebnictví) České republiky, vyplývající z požadavků mezinárodní (evropské) úrovně a schopnost koordinovat implementaci těchto požadavků v následném směřování a realizaci projektů VaVal v období 2016-2020 a jejich diseminaci mezi nejširší odbornou veřejnost a školství.

Porada projednala a stanovila ukončení projektu s následujícími závěry a úkoly:

- 1) V odborné (věcné) oblasti:
 - Předat zpracovaný dokument UPSA TP 2020 (Ucelený přehled strategií a analýz TP do roku 2020) na MPO,
 - Zpracovat Závěrečnou Zprávu o činnosti TP,
 - Zpracovat Závěrečnou Zprávu o realizaci projektu,

- Zpracovat a předložit předsednictvu Správní rady ke schválení „Plán udržitelnosti projektu do roku 2024“.
- 2) V oblasti hospodaření a administrativy:
- Zpracovat a předložit na API Závěrečnou žádost o platbu,
 - Provést aktualizaci a třídění dokumentace projektu na úložišti CAPSA,
 - Uzavřít účetnictví projektu a archivovat podle platných nařízení jeho evidenční doklady.
- 3) Činnost Expertních skupin:
- ES budou pokračovat ve své stávající organizační a personální struktuře,
 - V rámci udržitelnosti projektu zorganizují 1x za pololetí poradu skupiny a odborný workshop,
 - Nadále se budou podílet na svých dalších odborných aktivitách,
 - Novou vedoucí ES Energie se stala Ing. Lenka Linhartová (VUZ a.s.).

Účastníky porady informoval vedoucí ES Výzkum Ing. Jaroslav Grim, Ph.D. o obsahu a záměru odborného workshopu dne 21. 2. 2019 k závěrům „Setkání děkanů“ a „Mezinárodní vědecké diskuze“.

Ing. Bohuslav Dohnal podal informaci o plánované výzvě OP PIK – Technologické platformy III, která bude vyhlášena dne 30. 5. 2019 a jednokolový příjem žádostí bude ukončen dne 30. 8. 2019. V měsíci březnu 2019 zahájí TP odpovědnou přípravu této perspektivní dotační podpory pro činnost TP do roku 2022.

Závěrem porady poděkoval vedoucí Projektového týmu prof. Ing. Josef Jíra, CSc. členům týmu za úspěšnou činnost při realizaci projektu a požádal je o spolupráci v dalším období.

(Autor příspěvku: Ing. Bohuslav Dohnal, Výkonný ředitel)

UK High-Speed Rail Workshop – Britské vysokorychlostní železnice

Oddělení Středoevropské sítě britského Ministerstva pro mezinárodní obchod pořádalo v Budapešti dne 21. února 2018 workshop zaměřený na britské zkušenosti se zaváděním vysokorychlostní železniční dopravy. Pořádání workshopu bylo motivováno vyjádřením záměru států Visegrádské skupiny V4 (Maďarsko, Česká republika, Slovensko a Polsko) vybudovat nové vysokorychlostní železniční tratě, spojující Budapešť, Bratislavu, Prahu a Varšavu, s cílem přispět k dalšímu propojení a spolupráci mezi zeměmi regionu. Jednání se zúčastnilo množství hostů ze všech oblastí dotčených vysokorychlostní železniční dopravou – zástupci železničních společností a správců železniční infrastruktury, železničního průmyslu, projekčních a zhotovitelských společností, výzkumných institucí a univerzit.

Událost poskytla příležitost se seznámit se zkušenostmi s budováním vysokorychlostního železničního systému ve Velké Británii. Workshop byl zaměřen na předávání zkušeností s řízením a realizací rozsáhlých projektů s důrazem na prezentaci probíhajícího projektu High Speed 2. Diskutovány byly klíčové aspekty vedoucí k optimalizaci přípravy projektu vysokorychlostní železniční dopravy ve státech V4 s cílem identifikovat vhodné oblasti pro budoucí spolupráci. Samotnému workshopu pak

předcházela dne 20. 2. 2019 recepce v sídle britského velvyslance umožňující vzájemnou diskusi mezi účastníky jednání.

Hostitelství a organizace workshopu se ujalo Velvyslanectví Velké Británie v Budapešti. Po úvodním uvítání velvyslancem Velké Británie v Maďarsku panem Iain Lindsay, OBE, své příspěvky k záměru vytvořit vysokorychlostní železniční síť na území států V4 přednesli Péter Tóth, zástupce státního tajemníka pro dopravu Maďarské republiky a Róbert Homolya, generální ředitel Maďarských státních drah. Konkrétní aktivity v Maďarsku a v České republice byly uvedeny p. Balázsem Györikem, hlavním inženýrem Společnosti pro rozvoj infrastruktury v Maďarsku a p. Markem Pinkavou z odboru strategie SŽDC.

Jednání workshopu bylo rozděleno do několika sekcí. Příspěvky se svým obsahem zaměřovaly na problematiku ekonomických a obchodních analýz, na způsoby řízení a zadávání velkých a dlouhotrvajících projektů a politické souvislosti, na plánování, provoz a udržitelný rozvoj železniční dopravy. Předmětem jednání byly také technické otázky, problematika navrhování železničních stanic a kulturní a sociální souvislosti vysokorychlostní železniční dopravy.

Obr. 1 Zahájení workshopu velvyslancem Velké Británie v Maďarsku p. Iain Lindsay, OBE

Obr. 2 Jednání workshopu v Muzeu slévárny Ganz

(Autor příspěvku doc. Ing. Otto Plášek, Ph.D.)

Úspěšný odborný seminář v Děčíně

VOŠ a SPŠ Děčín přivítala ve dnech 20. a 21. února 2019 již po sedmácté špičkové odborníky z celé republiky i ze zahraničí na semináři se železniční tematikou pod názvem „Kvalita staveb a oprav tratí železniční dopravní cesty“. Seminář se konal pod záštitou generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty s.o. pana Bc. Jiřího Svobody, MBA a byl uspořádán ve spolupráci s oblastní komorou České komory autorizovaných inženýrů a techniků Ústí nad Labem.

V prostorách školy se sešlo přes dvě stě zástupců odborné veřejnosti, studentů a pedagogů z vysokých a vyšších odborných škol s odborníky v oboru inženýrského stavitelství. Seminář zahájil ředitel personálního odboru GŘ SŽDC pan Ing. Pavel Koucký. V úvodu vyjádřil podporu celému semináři a pořadatelské škole a informoval o budoucnosti traťového hospodářství v naší republice v návaznosti na zahraniční vazby. Účastníky semináře oslovil také primátor statutárního města Děčín pan Jaroslav Hrouda, který byl velice potěšen tradicí pořádaných seminářů a velice si považoval zájmu tak úzce specializovaných odborníků. Všechny přítomné pozval k návštěvě Děčína nejen z důvodu odborného zájmu, ale i z důvodu poznávání přírodního bohatství, jež Děčín a okolí bezesporu nabízí.

Na akademické půdě pak všechny přítomné přivítala ředitelka školy Ing. Jana Vacková a za velkého potlesku poděkovala „strůjci“ všech seminářů panu Ing. Jaroslavu Horákovi.

Na letošním semináři „Kvalita staveb a oprav tratí železniční dopravní cesty“ se přednášky zaměřily především na základní směry vedoucí k zajišťování kvality. Hovořilo se například o výběru, kontrole a přejímání výrobků pro železniční stavby, využívání dostupných diagnostických prostředků pro ověřování kvality přejímaných staveb a oprav a pro kontrolu provozovaných tratí, volbu technologií, zaručujících kvalitní provedení staveb a v neposlední řadě též o ošetřování tratí železničního svršku i spodku. Přednášejícími k tomuto tématu byli ponejvíce pracovníci odboru traťového hospodářství a odboru provozuschopnosti GŘ SŽDC, Technické ústředny dopravní cesty a další odborníci, kteří se tomuto problému bezprostředně věnují. Tradičně pak přednášeli i pedagogové z VUT v Brně, ČVUT v Praze, Žilinské univerzity v Žilině a z Technické univerzity v Drážďanech, jejichž přednášky byly simultánně tlumočeny skvělým Ing. Pavlem Kotvou.

Prezentace všech přednášek se stanou, stejně jako v minulých letech, vhodným doplňkem učiva při výuce studentů stavebních oborů jak na střední tak na vyšší odborné škole.

Ačkoliv byly oba dny semináře zcela naplněny přednáškami, měl seminář samozřejmě i doprovodný podvečerní program. Po exkurzi na Děčínském zámku, v Růžové zahradě a jižních zahradách a na odborné prohlídce sesuvu opěrné zdi je čekalo vydechnutí na společenském večeru na Starém Městě. Kromě informací získaných v rámci přednášek byly přínosné i zkušenosti a názory získané neformálně ve vzájemné diskusi mimo program.

VOŠ a SPŠ Děčín si velice váží obrovského zájmu odborníků o pořádané úzce specializované semináře. Jako jediná vyšší odborná škola v republice nabízí studentům zaměření Železniční stavitelství a pyšní se obrovskou propojeností s odbornou veřejností, odbornými a věhlasnými firmami a společnostmi, čehož je úspěšný seminář důkazem.

(Autor příspěvku: Ing. Jana Vacková, ředitelka VOŠ a SPŠ Děčín)

Odborný workshop k závěrům Mezinárodní vědecké diskuse a Setkání děkanů fakult

vycházel z výsledků jednání, diskusí a Závěrů „Mezinárodní vědecké diskuse“ a „Setkání děkanů členských univerzit TP s představiteli MD ČR, MŠMT ČR, TA ČR a GA ČR“ – akcí organizovaných TP v součinnosti s Hospodářským výborem PS PČR v posledním čtvrtletí minulého roku.

Úvodní slovo přednesl výkonný ředitel Ing. Bohuslav Dohnal, ve kterém informoval o projektu I-ŽELEZNICE, který postoupil do finální části, o splněných aktivitách v rámci projektu, dále poděkoval Ing. Petru Kolářovi a Ing. Lence Linhartové za zpracování dokumentu Ucelený přehled strategií a analýz do roku 2020 a zahájil jednání.

V prvním bloku workshopu profesor Jiroušek podal informace týkající se uspořádané 2. Mezinárodní vědecké diskuse k aktuálním otázkám – tématům evropského železničního výzkumu, která se konala 4. října 2018 v Praze a na které mimo jiné vystoupili ing. Libor Lochman, Ph.D. – výkonný ředitel Evropského společenství železnic (CER), Dr. Carlo Borghini – výkonný ředitel Společného podniku Shift2Rail, ing. Jozef Fázik – projektový manažer Mezinárodní unie železniční (UIC) a prof. Clive Roberts – ředitel Centra pro železniční výzkum z Univerzity v Birminghamu. Dále informoval o následné exkurzi

na železničním okruhu ve Velimi, který se konal druhý den, 5. října 2018 a které se účastnil rovněž i předseda podvýboru pro dopravu a místopředseda hospodářského výboru Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, ing. Martin Kolovratník a další poslanci.

Následně, ve druhém bloku, profesor Jiroušek informoval o Setkání děkanů vybraných fakult technických univerzit na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se zástupci Grantové agentury ČR, Technologické agentury ČR, Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a Ministerstva dopravy, které se konalo 27. listopadu 2018. Jedním z cílů setkání byla i příprava možnosti financování Národního centra kompetence (NCK), nebo Národní výzkumné sítě v oblasti železničního výzkumu v souvislosti s plánovanou výstavbou Rychlých Spojení (RS). Důvodem vzniku NCK je nejen roztříštěnost železničního výzkumu v ČR, kdy na jednotlivých technických univerzitách existují spíše malé odborné skupiny a vědecké týmy, ale i vyslyšení zástupců průmyslu, kteří v souvislosti s plánovanou výstavbou železničních rychlých spojení upozorňují na nedostatek odborníků a deklarují velký zájem o vznik NCK.

V diskuzi rovněž vyplynulo, že dobrým nástrojem pro organizaci přípravných prací a koordinaci aktivit je Národní technologická platforma pro železniční interoperabilitu, protože sdružuje průmyslové podniky, projekční kanceláře, výzkumné organizace a vysoké školy.

Vzorem pro vznik NCK je britská železniční výzkumná síť UKRRIN <https://www.ukrrin.org.uk/> na jejímž vzniku se významně podílel prof. Clive Roberts z University v Birminghamu, který se účastnil 2. mezinárodní vědecké diskuze a poskytl důležité informace ohledně fungování této výzkumné sítě. V diskuzi Ing. Dohnal doporučil vytvoření užšího realizačního týmu NCK, využít expertních skupin a zapojit do projektu i stávající centra kompetence. Dále se diskutovala koordinace prací při zpracování dokumentace a přípravy úvodního projektu, který již bude hrazen z rozpočtu Centra.

Posledním důležitým bodem jednání byla potřeba propagace železničního výzkumu a technického vzdělávání obecně. K tomuto bodu se následně rozvinula diskuze, ve které přítomní diskutovali možnost organizace letních železničních škol s cílem přilákat nové studenty. V diskuzi bylo doporučeno organizovat akci jako mezinárodní, přizvat zástupce středních i základních škol a uzpůsobit program letní školy všem věkovým kategoriím.

Profesor Jiroušek předal informace ohledně přípravy vzniku NCK, o jednáních, která proběhla koncem roku 2018 a začátkem roku 2019 s děkany fakult technických univerzit, předsedou vědecké rady GAČR, prof. Bittnarem a předsedou Technologické agentury ČR, prof. Konvalinkou. Cílem je využít Programu na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací - Národní centra kompetence, kde poskytovatelem podpory je Technologická agentura České republiky. Doba trvání programu NCK1 je plánovaná v letech 2018 až 2022, tj. 5 let. Na NCK1 navazuje NCK2 s dobou trvání programu 2020-2026 (7let). Cílem programu je propojení stávajících výzkumných center, zaměření na perspektivní sektory české ekonomiky dle Národní RIS3 strategie a zajištění mezioborovosti a podpora dlouhodobé spolupráce a podpora inovací prostřednictvím transferu technologií, důraz na aplikovatelnost výsledků v praxi za současného zvýšení počtu inovačních lídrů.

Důvody pro tento program spočívají zejména v tom, že v České republice není dostatečně rozvinutá veřejná základna aplikovaného výzkumu; centra transferu znalostí a interní systémy pro komercializaci ve výzkumných organizacích nejsou dostatečně účinné; chybí motivace výzkumných pracovišť k realizaci

výzkumu a vývoje pro potřeby uživatelů a nejsou navazovány dlouhodobé strategické spolupráce výzkumných organizací a podniků.

Všechny tyto důvody jsou reflektovány v připravovaném NCK pro železniční výzkum s tím, že centrum by mělo zejména konsolidovat současný roztržitý systém výzkumných týmů a financování centra by probíhalo na základě peněz ze smluvního výzkumu, doplněných právě o program Národní centra kompetence a dotací na kolaborativní výzkum.

Tato významná aktivita je podpořena 152. Usnesením 24. schůze hospodářského výboru PS PČR ze dne 20. února 2019, kde je doporučeno umožnit vznik Národního centra kompetence pro vysokorychlostní železnici v ČR (viz <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=155122>).

(Autor příspěvku prof. Ing. Ondřej Jiroušek, Ph.D., předseda Vědecké rady TP a koordinátor spolupráce univerzit)

ANNONCE:

Aktuality TP

- **26. zasedání předsednictva Správní rady TP** se uskuteční dne **27. března 2019** v Praze
- **25. zasedání Správní rady** se koná dne **10. dubna 2019** v Praze

Nové události

- Ve dnech od **19. 3. do 20. 3. 2019** se v Bratislavě koná **15. Fórum koľajovej dopravy**

Témata konference:

- Strategie, financování a dlouhodobé cíle dopravní politiky Slovenska, regionu V4 a EU
- Rozvoj kolejové dopravy, vers. životní prostředí, urbanismus a demografický vývoj - aspekty ovlivňující koncepci
- Smart city a smart železniční doprava / BIM - jedinečná forma přípravy, realizace a provozu dopravní infrastruktury

Diskusní fórum:

Integrovaná veřejná osobní doprava v regionu Bratislava a Košice

Smart City a inteligentní železniční doprava

Výsledky Studie proveditelnosti železničního uzlu Bratislava a jak dál

Koncepce a dlouhodobé cíle správce železniční infrastruktury a dopravců na Slovensku

Registrace do 8. 3. 2019

Více informací naleznete na <http://fkd.sk/sk/>